

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român“, strada măcelarilor nr. 34.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de două-ori 24 fl., — de trei-ori 30 fl.
rëndul cu litere garmond.

Coróna nu cedază.

Sibiu, 20 Decembre n.

Spuneam în numărul trecut, că a fost primit în audiență la Viena și fostul ministru de finanțe Lukács László, și că Maiestatea Sa l-ar fi încredințat să continue cu tratările de pace, ca însărcinat din partea Corónei cu misiunea acésta.

Știrea, așa dată, nu corăspundea adevărului, pentru-că Maiestatea Sa n'a dat fostului ministru de finanțe Lukács László absolut nici o însărcinare să facă pe mijlocitorul păcii între Corónă și coaliție, nici înainte de audiență, nici după audiență. Și tocmai în faptul acesta residă tragicul pentru coaliție și pentru șefii ei. Domnul Lukács adecă a început tratările cu frunțașii din coaliție pe propria sa răspundere și socotélă, și după-cum se spunea, nu fără succes. Domni din coaliție au lăsat mult, foarte mult din pretenșiunile lor naționale, și s'au mulțămît cu foarte puțin, aprópe cu nimica: cu mutarea unui ministeriu comun (probabil cel comun de finanțe) de la Viena la Budapesta, cu regularizarea chestiei cu steagurile și emblemele militare, și cu însărcinarea șefilor din coaliție să formeze ei cabinetul ungorese.

Se credea în cercurile din coaliție, că puținul acesta va fi acceptat cu amândouă mâinile din partea Corónei, și doi marii coaliției așteptau din ceas în ceas telegramă de la Viena, că sunt poștați la palat, ca Maiestatea Sa să le stringă mâna cu căldura pentru „jertfele aduse“, renunțând la drepturile lor naționale, numai pentru-că pacea să pótă fi restabilită între Corónă și „națiune“.

Și ce se vezi? Coróna nu a pus absolut nici un preț pe comunicările ce i-le-a făcut fostul ministru de finanțe Lukács László, că auume, coaliția e gata să renunțe la pretenșiunile naționale cu privire la limba magiară de comandă în armată, și e gata să primăscă formarea unui cabinet ungar parlamentar, dacă Coróna îi acordă

minimul pe care-l schițărăm mai sus, — și n'a spus de nici un cuvânt, că primăște ofertul coaliției, între alte împrejurări destul de acceptabil, ear' dl Lukács a eșit de la audiență tot așa de plouat, cum au eșit în 23 Septembrie n. cei cinci șefi ai coaliției, când Coróna le-a dictat programul pe basa căruia pot să vină la putere.

Să lăsăm înesă să ne spună un organ al coaliției, „Budapesti Hirlap“, că dl Lukács ce a isprăvit la Viena?

„Lukács preste tot n'a adus nimic de la Viena, decât numai faptul gol, dar' și acesta învălit în mantaua secretului, că Maiestatea Sa l'a primit în audiență și i'a ascultat părările. Dar' nici încurajare, nici îndemnare, nici împuternicire, nici îndrumare, fie de orice natură, nu a adus cu sine din odaia de lucru a Maiestății Sale. Regele a ascultat pe Lukács, și n'a spus nimic. După ce Lukács a fost gata cu espunerile sale, a fost terminată și audiența. Regele n'a spus, nici că e bine, nici că e rău. N'a spus absolut nimica“.....

Și Lukács a plecat de la Maiestatea Sa cu capul plecat, pentru a aduce solie celor de a casă, că Maiestatea Sa, prin tăcere i-a dat să înțeleagă, că nu vrea să știe nimica despre domni din coaliție, cu cari nu mai stă de vorbă, nici chiar cu mijlocirea ómenilor de perfectă încredere, cum e și fostul ministru de finanțe Lukács László!

De aci urmăză, că ori cât de puțin să ceară coaliția de la Corónă, pentru a puté lega pace cu ea, pace onorabilă, fără să rămână nici ea blamată înaintea țării, n'are să primăscă nimica. Coróna rămâne pe lângă punctele celtite șefilor din coaliție în 23 Septembrie, și numai pe baza aceluia program al Corónei pótă să cadă puterea în mâinile coaliției. Alte condițiuni Coróna nu primăște. Venim deci de nou la vorbele pe cari le-am mai spus odată, că în situația în care a ajuns, coaliția ar face mai bine, dacă ea singură ar insista să se facă alegeri nouă, și ar căuta, ca la nouele alegeri să se for-

meze o majoritate parlamentară, care pótă accepta programul Corónei. Alt mod de eșire din încurcătură pentru coaliție nu există!

Prorogarea dietei. Eri, 19 Decembre n. dieta a fost de nou prorogată, până la 1 Martie 1906. Opoziția coalisată a ridicat earăși protest în contra prorogării. Protestul l-a motivat și prezentat contele Apponyi. Partidul liberal s'a alăturat la protest, vorbind în chestie contele Tisza Istrán. Numai trei deputați magiari n'au fost pentru protest, și apoi deputații naționaliști. Sașii au votat ce — coaliția. Guvernul nu s'a prezentat la ședință. Socialiștii nu au făcut demonstrație.

Legea electorală. Ministrul de interne a publicat eri proiectul seu de lege despre reformele electorale. Se acordă drept de alegere fie-cărui cetățan de stat, care a împlinit anul al 24-lea al etății și știe ceti și scrie în limba sa. Cei trecuți deja în listele electorale, rămân alegători pentru mai departe, pe zece ani de la promulgarea legii, fără privire la aceea, dacă știu ceti și scrie ori nu.

Pentru votul universal. Adunarea municipală a comitatului Făgăraș, la propunerea membrului Dr. Șenchea s'a declarat eri, Marți, unanim pentru votul universal, secret, fără restricțiune. Dr. Șenchea a criticat apoi aspru guvernul pentru ordonanțele lui Lukács în chestia învățământului popular, și pentru măsurile luate față de Români, în urma scoriturilor marșave despre mișcările lor revoluționare.

Cronică bucureșteană.

București, 17 Decembre n.

Poetul Goga e de câteva săptămâni încóce óspetele Bucureștilor. Pentru el zilele petrecute aici vor fi fără îndoială cea mai frumoasă parte a vieții sale, dar' și pentru istoria literaturii noastre ele vor fi de o însemnătate nu mai puțin prețioasă. Nici odată n'a avut vr'un scriitor român o intrare atât de strălucită în încăperile olimpice ale Parnasului, și nici odată nu s'a

mai ivit cazul, ca un scriitor să cucerescă de odată cu atâta repezițiune și lumea scriitorilor și a cetitorilor, cum s'a întâmplat cu Goga. Dacă ar voi să scrie cineva amănunte din petrecerea lui Goga la București, ar puté scrie sute de pagini, din cari s'ar puté pe deplin convinge, că vorbele de mai sus, nu numai că nu sunt esagerări, dar' nici nu spun măcar atât, cât ar trebui să spună. Dar' nu acesta mi-e scopul. Prin acésta cronică voesc să relevez numai un singur moment din lanțul acelor multe și frumoșe, anume audiența, pe care a avut'o Goga Marți în 29 Novembre v. la M. Sa Regina României. M. Sa, care e și o scriitoare mare, cunoscută sub numele de Carmen Sylva, a cetit cu mare bucurie noua solie venită din Ardeal, s'a bucurat cu o bucurie sinceră și a ținut să l' pótă vedé pe noul proroc și în persoană, să vorbescă cu el și să i păstreze amintirea, de aceea l'a invitat la palat. Cu sfiala-i îndeobște cunoscută și cu acea blândetă, ce i șade atât de bine, Goga s'a conformat dorinței Reginei și s'a prezentat la Palat Marți s'era la 6 ore. Audiența a durat ¼ de oră, în cursul căreia Maiestatea Sa a fost foarte veselă de noua cunoștință, care aduce o nouă glorie neamului s'eu. Spunea, că voiește și M. Sa

Să povestescă lumii jalea
Instrăinatăului Ardeal,

și să pentru acésta va traduce poeziile lui Goga în limba germană, pentru a le puté ceti și acei Nemți, a căror uns dintre cele mai frumoșe calități de astăzi e și aceea, că sunt „statornici în cinstea de lege și țară, și b' focal credinței statornici“, și cari pe ori cine vine să aducă jertfele laudei la altariul acestui simțământ, îl știu prețui din destul.

Cetitorii acestui ziar nu vor mai aștepta nici un comentariu, ei vor înțelege singuri importanța acestei înalte distincții și considerații, de care s'a făcut vrednic un ardelean de al nostru, care ne-a făcut în acelaș timp și nouă o mare cinste.

La trei zile după acésta audiență la Regina, „feciorul lui Iosif preotul“ din Rășinari, cedând stăruițelor continue ale damelor din cea mai înaltă clasă a societății bucureștene, a ținut o conferință la

FOIȘORĂ.

Păgânismul.

De Ioan Stanciu.

(Urmare).

Pe baza sf. scripturi, a cărții celei mai vechi, voesc a arăta în scurt cum a fost monoteismul, și nu politeismul, religiunea primitivă. Legătura imediată dintre om și un singur Dzeu creator se vede deja pe primele ei pagini. Când Dzeu binecuvântă prima păreche, îi șarată destinațiunea ei și a urmașilor săi în cuvintele: „Creșteți și vă înmulțiți și umpleți pământul și-l supuneți pe dânsul și domniți peste peștii mării și peste paserile cerului și peste toate animalele câte se mișcă pe pământ“ (I. Moisi c. I. v. 28). Insuși Dzeu-Iehova duce toate animalele înaintea lui Adam, ca acesta din limba lui bogată în cuvinte să le dea numele potrivit. Un singur Dzeu fără mijlocire dă ordin lui Adam și Evei ca să nu mănânce din pomul binelui și al răului. Cain și Abel unui singur Dzeu îi duo jertfe de laudă și mulțămită.

Omenimea însă din ce în ce a deoăzut astfel, în cât pe timpul lui Noe numai el a aflat „char înaintea lui Iehova“, cu blândetă și religiositatea sa. „Noe era om drept și perfect întră contimporanii săi, și după Dzeu umbra Noe“ (c. VI, v. 9).

Din întréga scriptură nu vedem altceva de cât legătura dintre om și un singur Dzeu pe deoparte, ear' pe de altă parte adorarea acestui singur Dzeu de cătră acela.

Însă dacă din acésta legătură reciprocă nu reese altceva, de cât că religiunea primitivă revelată a fost monoteismul, ce pótă fi politeismul? Acésta întrebare trebuie să ne intereseze cu atât mai v'ertos, că partea cea mai mare a omenimei și astăzi este politeistă. Astfel ar urma, că minciuna, cum zic unii că e politeismul, ar avé mai mare sau cel puțin tot atâta putere asupra spiritelor, ca și adevărul, ceea-ce nu stă, dat fiind-că spiritul omului este creat pentru aflarea și cunoșterea adevărului și chiar el este o scântee din spiritul divin, care însuși este adevăr și dreptate, și astfel nu pótă adera minciunei.

Din împrejurarea, că păgânismul are milióne de aderenți, conchidem că el nu pótă conține minciuna scornită din par-

tea unora cu intențiune, ci trebuie să aibă de basă adevăruri revelate, trebuie să ste în legătură cu revelațiunea divină, care deși e cam obscură, totuși are putere de-a înlănțui spiritele.

Este de altfel chiar o naivitate afirmarea, că religiunea ar puté fi inventată din cauza, că ori-cărei minciuni îi servește de basă un adevăr, respective minciuna nu e altceva de cât pervertirea adevărului. Acesta este deci o condițiune sine qua non pentru minciună, întocmăși precum a fost religiunea primitivă revelată indispensabilă pentru ca ea să pótă fi falsificată și astfel să dea naștere păgânismului. Precum nu pótă exista minciună absolută, nu există nici religiune ca product pur al fantasiei. Sunt însă o mulțime de religiuni decăzute, în cari adevărurile revelate s'au schimosit într'atâta, în cât aprópe nu le mai cunoștem. Pentru că să putem dovedi, că într'adevăr miturile, respective credința diferitelor popóre stă în legătură cu revelația divină, aduc vre-o câteva esemple.

Este superfluu, de în trecét totuși amintesc, că în mitologia Romanilor și a Grecilor Iupiter (Zeus) a avut un rol

întră ceialți zei, precum Dzeu-Iehova întră ingeri. Acela, precum și acesta este domn absolut cu o putere nemărginită.

Prima omenime și la aceste două popóre, respective în miturile lor ni-se presintă cu o viață feroicită, fără bóle, fără gânduri, fără bătrânețe și fără mórte, lată cum descrie Ovidiu viața acestei feroicite generațiuni: (Ovid T. 3, vezi Dr. N. Preda: „Mitologia Grecilor și Romanilor“).

„Aurea prima sata est aetas, quae vindice nullo,
Sponte sua, sine lege, fidei, rectunq; colebat
Poena metusque aberant; nec verba minacia fixo,
Aere legebantur; vix supplex turba timebat
Indicis ora sui, sed erant sine iudice tuti

Flumina jam lactis, jam flumina nectaris ibant“

Cu alte cuvinte, erau ca Adam și Eva în raiu: feroiciți fără să aibă vre-o temere, fără să aibă legi, afară de conștiința lor, la a cărei glas urmăreau numai ce era bine.

(Va urma).

Despotismul tot așa zace în firea omului, ca și egoismul. Sunt însușiri nedespărțite de om.

Ateneu sub egida „societății dōmnelor române”, cari de vre-o doi ani încōce și-au însușit bunul obicei de a lua în fie-care săptămână de patru-ori parte la conferențele de la Ateneu, cari au cerut, ca și ele să fie bune. Astfel Vineri la 5³/₄ sēra, în fața celui mai ales public de dame, care se pōte închipui în București, Goga și-a început conferența sa, care a constatat din cetirea mai multor poezii cuprinse în volum. Sala era plină cu desēvēșire, și alătura de numărul public de dame se strecurase, ca de obicei, și un număr de prietini ai conferențiarului, întrē cari ai fi putut zări într'un colț al salei pe poezii Vla-huță, D. Anghel și alții.

Când la ora fixă poetul apare înaintea publicului, un vēnt ușor de aplauze întrerupe liniștea. Lumea era fōrte satisfăcută de apariția simpatică a conferențiarului și impacientă de cetirea poeziilor prin poetul însuși.

După ce se face o liniște ca în moment, în sală rēsună clar vocea tremurătoare și duiōsă a poetului, care începe cu „Rugăciunea” din fruntea volumului, frumos cetitā și frumos interpretatā. Urmēzā pe rēnd apoi Noi, Plugarii, Clăcașii, Apostolul, Dascālul și altele, — și se încheie cu Oltul. După fie-care bucată se auzia un foșnet de aplauze, pornit din lovirea ușorā a palmelor înmănușate ale damelor, și după fie-care bucată se putea vedea bucuria publicului pentru poeziile cele frumoșe, pentru cari de acum vor avē aceeaș considerație, ca pentru cele mai frumoșe produse ale creierului românesc.

Peste câteva zile Goga se va întorce în Ardeal, al cărui fiu este și al cărui crainic nu va înceta să fie.

Primiți-l cum e obiceiul să fie primit cel care se întorce învingător din răboiu, dați-i ce aveți mai scump: dragostea și cinstea de care e vestit Ardealul.

N. Foișior.

Adunarea din Seliște.

— 14 Decembre n.

Impunătoare adunare a fost cea din 10 Dec. n. ținută în piața Seliștei, pentru-ca deputatul cercului Cristian să-și dea sēma despre isprăvile sale și ale soților sei.

Invitarea s'a făcut din partea a lor 3 bărbați bine și favorabil cunoscuți în părțile aceste — prin foi volante galbene, — din cari fie-care casă a căpētat câte una. Au avut bun efect aceste foi. Alt-cum și conținutul lor, ou „fraților, fraților, fraților” etc. — e interesant, cam bombastic, însă bag-sēmā modern.

Veniau Romānașii nostri — toți credincioși ai bisericii ortodoxe — punctuos și în șiruri cātănășești — comunā de comunā, cu preoții, învățătorii, chiar și cu notarii în frunte, tot cu sutele și se așezau liniștiți în jurul podiului. Era un aspect admirabil, înălțator de inimi. Las' că și dl deputat a vorbit ca din carte, a dovedit și de astā-datā, că e bun orator pentru popor. Necetitorii de gazete au tras mult folos. Și oratorii, cari i-au urmat, au făcut bune servicii poporului. Ar fi de dorit, ca mai des să vinā în felul acesta în contact domni cu nația, căci în alte forme, nu totdeuna folositoare, convin destul de des.

Au mai vorbit: domnul avocat din Sibiu cu bun renume Dr. L. de Leményi, apoi dl Octavian Sglimbea, un tiner fōrte simpatic și de irimā, și în fine solidul și corectul nostru avocat dnul Dr. Nicolae Petra. Presidiul l'a avut bărbatul de cinste, bătrānul medic local dl Dr. Nic. Calefariu, ear' până la constituirea biroului și pentru acesta, pe persoanele aclamate le-a propus fruntașul seliștean dnul Ioan Benciu.

Ulterior a mai ventilat dnul deputat Dr. N. Comșa o chestie după părere a mea cam gingașet: „Chestia fatalā a școlilor din Brașov”.

Ca în cele politice folosim adunările populare pentru a ne plānge necazurile, e natural, de ore-ce forul care ar putē interveni în sus nu-l avem. În cele bisericăști-scolare însă, avem consistoriu, sinod

și congres. Domnul deputat e membru al sinodului arhidieceșan și acolo trebuia să fi interpelat, căci stările condamnabile în Brașōv sunt vechi. Mi-s'a spus și aceea, că dl deputat a și avut intențiunea să interpeleze în sinodul ultim, își luase și informațiuni detaliate și date positive; totuși nu a vorbit. Dōr' nu va fi de convingerea, că consistoriul și sinodul nu ar mai fi în stare să facā ordine?

Ar fi prea trist. În cazul acesta ar fi avut apoi dreptate dnul deputat, de-și espresii ca „ōla cu carne”, de la care ar fi fost împinși cei-ce periclitēzā viitoriul școlilor medii romāne din Brașov, nu prea au trebuit puse în gura poporului. Acēsta numai ca părere individualā. Mē mângāiu însă cu faptul, că fiind adunarea în piață, și mai multe mii de ascultători, — mulți nu au auzit, alții nu au înțeles.)

Totuși va trebui să rămānă istorică acēstā zi pentru noi Romānii din acest ținut.

De când există partea acēsta a mărginimii, deputat român nu am avut, pōte nici nu vom mai avē.

Alegerea de deputat și darea lui de sēmā și peste o sutā de ani vor fi pōte cele mai mărețe acte sēvēșite aici, și cu lacrimi de bucurie o să istorisim urmașilor nostri.

Prin asociațiune de idei îmi reamintesc vorbele răposatului protopop al acestui tract, Dr. N. Maieru, rostite la o ocașie festivā în anul, pare-mi-se, 1896. A zis între altele: Am convingerea, că ajung să presidez întruniri ale acestui iubit popor, în cari vom decreta activitatea noastră politicā, să pășim la urna electoralā, de unde nici un vot românesc să nu lipsescā, pe cinstea mea, și pe bolnavi îi duc.

Atunci va trebui să se ținā cont și de noi, și vom ajunge zile mai bune. Mē supērā din când în când două fapte. Unul e, că, și eu și credincioșii am dorit să am voce mai puternică și mai melodiosā; altul e, că nu știu ungurește, ce din când în când mi-ar trebui. N'a ajuns să se bucare cu noi de aceste momente.

În treacēt fie-mi permis fără rea voință să-mi exprim mirarea, că pe dl protopop al nostru nu l-am vēzut în decursul adunării. Pe podiu erau multe persoane, preoțești însă nici una. Poporul cam cautā astfel de fețe, mai cu sēmā pe a dlui protopop.

Se zice, că i-s'ar fi oferit și presidiul acestei adunări, în ziua premergătoare. Ulterior am mai aflat, că pe la jumătatea vorbirei dlui deputat ar fi plecat dl protopop de cătrā reședința, și stānd câteva momente lângā poporul adunat, ar fi intrat în o odaie a hotelului comunal aflător vis-à-vis de podiu.

Ōre ce să fie fost motivul? In casuri de aceste nu e bun sfatul omenilor din afarā. Acolo, unde mii de credincioși sunt adunați, e bine să fie și părințele sufleteș, cu atât mai mult, că idealul Seliștenilor, cu ocașia alegerii d-sale — a fost să l aibā și în afarā de bisericā.)

Alt-cum spre onōre să-i servescā dlui Dr. Ioan Stroia, acesta e primul și, sperez, și ultimul cas, că nu a stat în fruntea poporului, pe care până acum bine la cărmuit și sfătuit.

Ul.

Oficială.

Oficiile parohiale, cari espedezā rezultatul colectei pentru catedralā, să trimitā și un scurt raport, căci banii merg direct la cassa consistorialā, ear' de raport are lipsā referentul resortului.

¹⁾ Peste tot chestia nu trebuia atinsā, pentru-cā nu aparține competenței unei adunări politice și n'avem cuvinte destul de aspre pentru a vestaji și iuhera acēstā procedură nepoliticā.

²⁾ Sigur, regretabila rezoluțiune, votată în chestie de sus, reacțiune pe care protopopul d-vostrā, ca om cu vederi largi, nu putea să o admitā la votare, pentru-cā e păgubitoare intereselor bisericii și ale școlii. (Biserica și școlā stau să se bagate la politica.

³⁾ Da; însă au l. sote ca cel întâmplat.

Serbarea Sfântului Andreiu în Brad.

(Urmare).

Șaguna a fost primul, care — având mare trecere la curtea din Viena — ne-a făcut acolo cea mai frumoșā recomandāție, cerēndu-ne de acolo drepturile, de cari eram vrednici. În vremea rāsmiriței din 1848 el, prin vaza lui cea mare, ne-a condus cu tact, cu cumpēt și cu pricepere, atât pe noi, cât și pe frații nostri romāni greco-catolici.

Apoi multe, multe a mai isprăvit Șaguna, — nu pot însă să vi-le spun tōte. E destul să mai accentuez, că n'a fost moment, pe care nu l'ar fi folosit spre binele și fericirea noastră. Insuși zise odatā: „Eu cuget a păcētui, când ași lāsa cel mai neînsemnat mijloc spre mātuirea neamului meu neîntrebuințat; dar' când a-și perde dinaintea ochilor pe acela, care are însemnătate pentru noi și ne pōte ajuta, atunci ași trebui să-mi imput păstrarea unei crime”.

Cu cât ne depărțām mai mult de anul morții Lui, cu atât mai mărețe ni-se aratā lucrările Lui, cu atât mai durerōsā ne e pierderea Lui, căci Șaguna în decursul întregii sale păstoriri s'a ținut firm de făgăduința, ce o făcuse când a fost sfințit de episcop: „Tu Dōmne ști, că cătrā scopul meu a alerga doresc, pe Romānii transilvăneni din adăncul lor somn să-i deștept și cu voe cătrā tot ce e adevērat, plăcut și bun să-i trag”. Il putem numi dar' cu dreptul: Marele Andreiu.

*

Pentru-cā, iubiți elevi, să înțelegeți, ce caracter distins avea bărbatul, pentru a cărui aducere aminte ne am adunat azi aci, ascultați, ce ne spun despre El cei-ce l'au cunoscut mai de aproape. Era ager la minte; în ori-ce poziție grea se știa iute afla; judeca totdeuna limpede și la loc, ajutorat fiind în acēsta de o memorie extraordinară. Vorbia mult, dar' totdeuna limpede, frumos și la înțeles. De multe-ori îmbrāca în haina finā a glumei adevērii pișcătoare. Era corect în tōte. Principiul lui de traiu era „ordinea e sufletul lucrurilor”, ca și „de vreme în pat, de vreme din pat”. Era totdeuna și la tōte atent. În cercurile cele mai înalte, în cari se învārtea, îl respectau și iubeau toți. Avea o inimă și o minte nobilā. Era „un leu între muritori”, cum îl numeau consilierii imperiali din Viena, și cum fostul profesor, fericitul Ioan Popea, adeseori ne-o spunea. Avē o culturā înaltā. Pe lângā limba sa maternā romānescā mai vorbea: ungurește, nemțește, latinește și unele din limbile slavice perfecte, ear' franțuzește și grecește mai puțin.

Ear' acuma, după-ce am vēzut măreția sufletescā și de spirit a lui Șaguna, cade-se să-i privim și figura lui trupescā, ca să ne-o întipărim în minte astfel, ca nici odatā să nu o uitām, ear' umbra lui să ne fie un „memento” în tōte cugetele și faptele noastre.

(I) ¹⁾ Iată-l! Așa, cum se presenta cu ocașiuai festive înaintea împăratului, în congres, ori în bisericā la sērbători. Frumōsā și maiestōsā figurā! Dar' să dām cuvēntul P. S. Sale Episcopului Popea, care timp de 17 ani a fost lângā Archiepiscopul Andreiu, pe care astfel ni-l descrie numitul Episcop: „Metropolitul Șaguna era de staturā mare, înalt și drept ca un brad; în anii mai tineri mai macru și subțire, dar' osos, în etatea din mijloc plin la trup, corpulent, ear' cătrā bētănēțe gros și voluminos. Capul era potrivit trupului, acoperit cu păr lung castaniu; fruntea înaltā și deschisā ca o corōnā, ce îi dādea omului o privire maiestaticā; sprāncenele, ca și pērul capului, pline, dar' nu îmbrinate, asemenea și genele; ochii mari și aprinți, bătēnd în albastru, clari, plini de foc și pătrunzători; ei cam acoperiți de frunte și de sprāncene și fōrte mischăcioși fiind, îi iuhesneau adese o privire

²⁾ Ein Löwe unter den Menschen.

³⁾ Numeri romani închinți în parēntēșā strādă nimerul, ce stā înaintea singurācilor dispozitive din seria de dispozitive proiectate în decursul conferenței. Dispozitivele le-a pregătīt pictorul Ioan Stoica din Ormănea.

furișată asupra omului; fața lungărețā, plină, rumenā și cu trāsurile cele mai fine; nas frumos, proporționat, tot așa gura, buzele; mustățile înalbite, pe cari le rotunzea cu fōrfecele; barba mare, deasă, de tot frumōsā și proporționată cu statura lui, pe care încă o rotunzea puțin cu fōrfecele; mai pe urmă se înalbise și ea”.

Metropolitul Șaguna a fost totdeuna conștient de meritele, ce și le-a căștigat în viața-i rodnicā pentru bisericā și națiune. Se vede acēsta și din cuvintele, ce le rostise pe când era bolnav: „Când vē veți întorce de la grōpa mea, veți cunoște pe cine ați pierdut”. Cāt dedea El pe omenii harnici, se vede din epistola, ce o trimisese protopopului Dreghici, în care — între altele — zice: „Îmi pare bine, că ești activ. Cautā să deștepti caracterul acesta și în alții mulți, căci avem lipsā de caractere harnice și active. Cu deosebire trebuie să lucrām, căci alții lucrā din tōte puterile spre stingerea noastră . . . . Dar' bun e Dumnezeu și dreptatea trebuie să triumfeze!”

(II) Un fāt al multor osteneli de ale marelui metropolit!

E seminarul teologic-pedagogic din Sibiu, pe care tot El l'a înființat. Cursul de câteva luni, cât învățau până pe vremea lui Șaguna candidații de preot, nu era îndestulitor, nu mai corēspundea spiritul timpului, nu ne dedea preoți, cari să stea alătura cu preoții altor neamuri, nici învățători, cari să-și pricēpā chemairea. Asta l'a îndemnat pe Șaguna să înființeze seminarul din Sibiu. Știa El, că de la preoți va atārna șorțea poporului românesc, căci ei sunt conducătorii cei mai firești și mai de aproape ai Romānilor. Zidirea seminarialā a cumpērāt'o Șaguna din banii proprii cu 28 mii floreni. Școlā acēsta de mare preț l'a făcut pe Șaguna pe veci nemuritor.

(III) În anul 1850 Metropolitul Andreiu cumpērā cu 20000 fl. casele pentru reședința metropolitanā, ear' cu 6000 fl. casa cu grādinā din suburbiul Iosefin, prefăcēndu-o în locuință de varā. Cu întocmirea acestei grādinii, ca să fie dēmā de un cap al bisericii, avu El mari spese, pe cari tot dintr'al seu le purtā. În acēstā grādinā s'a făcut apoi mai târziu casa minunată — a cărei vedere e înaintea noastră — reședința de varā a metropolitului. Intocmirea acestei vile e dintre cele mai frumoșe, așa că ridicā nimbul bisericii noastre și înaintea străinilor.

Am amintit, că Andreiu Baron de Șaguna a întemeiat și o tipografie. Azi aceea e una dintrē primele tipografii, din care an de an ies mii de tipărituri romānești, și-și are palatul seu. Tipografia a fost întemeiată pe speșele proprii ale lui Șaguna, în anul 1850, pe lângā tōtā împotrivirea ministrului cultelor Thun, care i-a pus metropolitului nostru multe bețe în rōte. Mare i-a fost bucuria lui Șaguna, când a eșit din mașinele tipografiei arhidieceșane întâia tipăritură, o poezie de poetul Andreiu Murēșianu, dedicatā tocmai Archiereului Andreiu. E vrednicā să o reproducem în întregime:

„Respirā Romānime, dedată în suferințe,
Vēzēnd că aspra-ți sōrte începe a-se schimba;
Destul zăcuși în umbrā, în ōrba neștiință,
Trecutā eu vederea, dar' nu din culpa ta.

Respirā, căci Pronia, ce pōrtā cărna 'n lume,
Mișcatā de durerea și vechiul teu suspin,
Trimise turmei sale păstor, al cărui nume
Insufflā reverință, respect și la străin!

În el romāna gintā privește — al seu Părinte,
Renāșcōtor de-un popor, înfrānt de jugul greu;
Ce n semn de mulțămire îi strigā 'n dūlci cuvinte:
Trāiasc' Andreiu Șaguna, prea demnul Archiereu!”

(IV) În cā o faptā mărețā de a lui Șaguna a fost și întemeierea „Asociațiunii pentru literatura romānā și cultura poporului român”, care azi e prima societate culturalā romānescā din patrie. Un palat mai nou, care împodobește orașul Sibiu, e palatul zidit de „Asociațiunea” noastră, casa națională, (a cărei vedere ni-se aratā acuma) în vara anului acestuia s'au ținut în acest palat frumoșe sērbări culturale, la cari au fost de față fruntași Romānilor de prototudeni: Mușeu national, așezat în acēstā casă, va dovedi viitorului tēmănică neamului nostru și marile noastre strădani pe cătrā atārul culturii romānești.

Prin construirea casei acestea, proprietate a tuturor Românilor, Sibiul s'a apropiat cu un pas mai mult de ținta de a deveni centrul culturii românești din patrie!

(Va urma.)

Din protopresbiterate.

— Conferență preoțască în tractul Murș-Oșorheiu. —

Gernesig, în 30 Novembre v.

Preoții tractului Murș-Oșorheiu, însufleții de dorul înaintării sf. noastre biserice gr. or. rom., s'au întrunit în conferența lor anuală la 9/22 Novembre a. c. în Murș-Oșorheiu.

Dacă timpurile vitrege ale seclilor trecuți și grelele încercări au reclamat multe întruniri și consfățuiri din partea clerului nostru pentru apărarea și întărirea bisericii atunci, se arată necesitatea acestora și astăzi, când atâția profeți mincinoși se răscolă asupra ei, voind s-o nimicească, dimpreună cu fca ei cu tot.

Mijlocul, prin care ne este dată nouă preoților posibilitatea de a ne întruni, a ne clarifica unii pe alții în cestiuni bisericesti și a discuta asupra eruării oailor, cari au să conducă naia bisericii noastre, și cu ea împreună poporul nostru la portul fericirii vremelnice și vecinice, sunt conferențele preoțești.

O întrunire instructivă a fost conferența noastră, al cărei decurs este următorul:

La 8 ore a. m. s'a săvârșit prin parochii: Ioan Vătășan din Petea-de-câmpie și Alexandru Borda din Mușin serviciul sf. liturgii, împreună cu invocarea sf. Duh.

S'a celebrat apoi parastas pentru răposatul preot Ioan Moldovan din Vidrasău, ear' la finea actelor religioase a ținut cuvântare par. Ioan Bărsan din Egerseg, având ca temă sf. taină a botezului.

După acestea la 10 ore a. m. presidentul, protopresbiterul tractual *Stefan Russu*, deschide conferența prin o vorbire forte acomodată, punându-ne la inimă scopul sfânt, pe care au să-l infiltreze în noi conferențele preoțești.

Făcându-se apelul nominal se constată numărul celor prezenți. Absenți sunt doi: Parteniu Mateiu din Coronea și Petru Fărașiu din Molomfalău, primul și-a motivat absentarea, ear' pentru al doilea, la casă nu s-ar putea scusa, să se aplica pedepșa prescriasă în favorul fondului protopopesc.

Să constituie biroul, alegându-se de notariu Alexandru Oltean, și bărbăți de încredere: Vasiliu Hodoșiu, paroch emeritat, și Ioan Bărsan.

Presidentul notifică încetarea din viață a fratelui nostru Ioan Moldovan, fost paroch în Vidrasău, și conferența își exprimă condolențele prin sculare.

Domna vęd. preoțască Moldovan din incidentul răpastasului săvârșit întru pomenirea răposatului ei soț, donează la fondul protopopesc suma de 20 cor., pentru ce conferența îi exprimă mulțămia.

Să cetește protocolul conferențelor din anul trecut și să verifice; apoi să deschide discuție liberă asupra serviciului divin și asupra predicii.

Conferența, după o lungă discuție, la care au luat parte mai mulți preoți, constată, că serviciul divin a fost celebrat destul de bine, delectându-ne prin vocea sa melodioasă părintele Vătășan. În cât privește predica, ea a fost la înălțimea ei, toți au rămas deplin satisfăcuți, pentru ce s'a adus autorului mulțămia protocolară.

La propunerea par. V. Grindean să decida în privința predicii, că pe viitor predica să se pregătească mai înainte de conferență și să se trimită presidentului, pentru a fi dată unui membru spre cenzurare. Acest membru apoi are să vină cu observările sale asupra predicii, în scris, cari vor fi ceteite în conferență, și așa după ce predica va fi emendată conform observărilor făcute în conferență, să se scrie din nou pentru a să păstra la archiv.

Urmăză disertatiunea par. *Stefan Stoicoviciu* din Murș-Cristur: „Despre însemnătatea diferitelor reuniuni și asociațiuni“.

Disertantul, tractând în introducere însemnătatea temei în general, să estinde asupra reuniunilor de înmormântare. Arată pe larg idealul scop și nobila influență, ce o au reuniunile acestea asupra credincioșilor noștri indeosebi.

Acastă lucrare bine compusă și ascultată cu viu interes, să dă unei comisii spre cenzurare, spre a veni în confe-

rențele anului viitor cu o propunere asupra ei, să rōgă însă tot odată par. Stoicoviciu, fiind-că dānsul a întemeiat deja o reuniune de înmormântări, să ne dea statutele pentru a fi ceteite și acele pe viitor în conferență, cari apoi dēcă vreun preot ar voi să întemeieze o astfel de reuniune, să i servească de exemplu.

Să cetește raportul general: „Despre pașii întreprinși și măsurile luate în parochiile din tract cu privire la cele necesare pentru înaintarea parochiilor“, compus de par. Zacharie Oprea din Bandul-de-câmpie, luându-se de basă rapoartele speciale ale preoților.

La invitarea par. Dimitrie Moisin din Sānger conferența anuală hotărăște, că locul de întrunire pe viitor se fie Sāngeru.

Cu aceste, eshauriat fiind programul, conferența să încheie la 3 ore p. m.

Toți, în frunte cu șeful nostru ne-am adunat la prânzul comun, dat de par. Nicolae Matora din Murș Sāngiorgiu. De astă dată încă n'au rămas toatele de la ordinea zilei, ridicându-se primul în onoarea și sănătatea Esceleței Sale, apoi au urmat altele, pentru șeful nostru, etc.

Timpul însă a înaintat, masa să ridică, ear' noi, satisfăcuți atât cu partea morală, cât și cu cea reală a celor petrecute în acestă zi, ne-am luat adio unul de la altul și ne-am dus fiecare care la căminul său, având în conștiință dorința de a aplica învățăturile câștigate la conferență în parochiile noastre. P. S.

NO UTAȚI.

Procese Drapelului. Astăzi se judecă la Curia din Budapesta procesele de presă ale „Drapelului“ din Lugoj.

Din Soborșin. Sāmbătă la 10 ore a. m. notariul din comuna Soborșin, Bārdy, a ținut perchisiție în biserica de acolo, scotocind prin tōte unghiurile, căutând cu lumina și prin turnul bisericeii, în pod, pe sub strașini, dōr' va găsi ceva puști, patrone și dinamită. N'a aflat firește nimic. Dar' țera a fost scăpată de primejdie!

Asasinarea locțiitorului de metropolit din Grebena. O telegramă din Grebena (Macedonia) anunță, că locțiitorul metropolitului Agathanghelos din Grebena a fost asasinat. Se știe, că metropolitul Agathanghelos, dovedit de autoritățile turcești, că stă în relații cu bandele grecești, a fost dus înaintea sinodului din Fanar spre a se justifica. Autoritățile otomane au cerut sinodului îndepărtarea din Grebena a metropolitului complice cu bandiții.

Fōie nouă. În Brașov cu datul de 3/16 Dec. 1905 a eșit o nouă fōie românească: „Dreptatea“, care-și zice: revistă culturală, economică și socială. Apare odată pe săptemână, Sāmbătă, abonamentul pe an 5 corōne. Editor dl Simion Theodor, redactor responsabil: George Drăghici. Numărul prim are și lucruri bune, și polemice, de cari suntem sătui.

Albumul coaliției. O fōie din Budapesta aduce știrea, că coaliția a distribuit un album, în care sunt fotografiile celor de sub conducerea lui Kossuth, cu câte o scurtă schiță biografică și reasumare a activității lor.

Constituire. Societatea de lectură „Ioan Popasu“ de la gimn. gr. or. din Brașov, s'a constituit încă în 24 Sept. v. a. c. după cum urmēză: President: Dr. Alex. Bogdan; Vice-pres. Pav. Borzea VIII. g.; Secretar I.: Sabin Evuțianu VIII. g.; Secr. II. Nicolae Popescu VII. g.; Bibliotecariu: C. Grama VIII. g.; Vicebibl. Aurel Bārsan, VII. g.; Casar: Const. Oancea, VII. g.; Controlor: Oprea Trandaburu VIII. g.; În comisia literară au fost aleși: Petru Bucșan VIII. g.; Traian Cibian VIII. g.; Ioan Mitariu VIII. g.; Andreiu Blaga VII. g.; Mircea Mocan VII. g.; și Ioan Săcārean iun. VII. g.; În comisia bibliografică: Remus Farduin VIII. g.; George Păiș VII. g.;

† Regina Suse, fetița de 2 ani a preotului Samuil Suse din Frata, a decedat eri, și va fi înmormântată mâne, Joi la orele 10 a. m. în cimiteriul de lângă biserica din Frata.

Transferare. Preotul militar gr. or. român din Sibiu, dl Dr. *Virgil Cioban*, e transferat ca preot militar și catechet la Viena, ear' în locul dsale vine la Sibiu dl protopresbiter militar gr. or. român din Viena, *Pavel Boldea*.

Telefonul Budapesta — București. Oficiul poștal ne avisază, că linia telefonică Budapesta—București e deschisă, și că să pōte telefona la București din următoarele stațiuni telefonice: Budapesta, Brașov, Csikszhereda, Alba-Iulie, Cluj, Sibiu, Sighișora și Szepsi-Szt-György. De la Sibiu la București taxa pentru 3 minute de telefonare face 2 corōne 50 flieri.

Gvernul otoman primește definitiv controlul financiar în Macedonia. La demonstrațiile flotelor europene contra Turciei, Pōrta a cedat. Cea mai nouă telegramă din Constantinopol spune, că baronul Calice a primit nota Pōrții, care primește regulamentul financiar fără nici o modificare specială, dar' care revine asupra cererii Pōrții de a spori drepturile vamale cu trei la sută. Asupra acestei chestii conferența ambasadurilor s'a întrunit, dar' rezultatul deliberărilor ei încă nu s'a aflat.

Premiul Nobel. În anul acesta fiecare ramură a marelui premiu, din cinci, câte-s de tōte, s'a urcat la suma de 138 000 corōne. În anul trecut abea ceva preste câte 100 000. Tot aici însănmăm, că partea literară s'a decernat polonului *Sienkiewicz*.

La pensie. Presidentul Curiei, dl *Szabó Miklós*, consilier intim al Maiestății Sale, a fost trecut la pensie. la cererea proprie, distins fiind din acest incident din partea Maiestății Sale cu crucea mare a ordului Sfântul Stefan.

Confiscare. Un număr prospēt din fōia ungară „*Flamura poporului*“ a fost confiscat în 4851 exemplare. Procuratura a descoperit lesa-majestate în versurile lui *Pōsa Lajos*, intitulate: „De ce și sunt Austria pe lume?“ și: „De ce să pōrte un cap două corōne?“

Foc. În comuna *Viborna*, din apropierea orașului Lōcse, au ars câteva case, și cu ocasiunea acēsta au ars și trei oameni, prefăcându-se în scum corpurile lor.

Himen. Inginerul *Ioan F. Negrutiu* și Paraschiva *Vintilă* fac cunoscută cununia lor, care se va celebra în biserica gr. cat. din Nāsēud la 9 Ianuarie 1906 st. n. 3 ore p. m.

Un proces al principelui moștenitor grecesc cu statul român. Principele moștenitor grecesc a dat în judecată la tribunalul Ifov (România) statul român, ca să-i restituie suma de 11 000 lei, ce ar fi plătit mai mult ca taxă pentru partea, ce i-se cuvinea din moștenirea defunctului Sibilis din Giurgiu. Tribunalul respingēnd acēstă cerere, moștenitorul a făcut apel, care se va judeca la 14 Februarie 1906.

La fondul de 20 flieri al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“ pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare, din prilegiul serenadelor date în presara sf. Nicolae, sub conducerea dl Ioan Stanciu, zagrav, s'au făcut următoarele dāruri: Iosif Crișan, primar (Racovița), Moise Bogdănescu (Călimănești), fie-care câte 1 cor.; Petru Jōndrea, propr. 50 flieri, Iosif Jōndrea, pardositor, și Dem. Moga (Cāmpeni), fie-care câte 40 flieri, Vasile Fagiura, 30 flieri, și de la mulți membri 1-0¼ cor.

Au de zile am fost bolnavă și am cercat tot ce a fost cu putință pentru a-mi recăștiga sănătatea. Am consultat cei mai renumiți medici din Budapesta și Viena, dar' nimic nu mi-a folosit și respirația grea, durerea de urechi, insomnia și alte dureri de cari suferim nu mi-au trecut. Dacă însă acum totuși am scăpat de aceste morhuri, am să mulțănesc acēsta numai crucei duple electro-magnetice. Primește deci cele mai profunde mulțămite pentru binecuvântata dtale invenție. Mă simțesc nespus de fericită, că am scăpat de dureri. Németsjvēr, 4 Maiu 1903. Cu distinsă stimă: *Maria Wellinger*. — Acēstă epistolă a primit-o dl Albert Müller (Budapesta, V. Vadász-útca nr. 42/V.), inven-

tatorul crucei duple electro-magnetice nr 86.967 R. B., care cruce se recomandă în cel mai călduros mod spre folosire.

ECONOMIE.

Convocare.

Pe basa concludului comitetului central din 18 Decembre 1905 și în conformitate cu §-ul 20 din statute, se convocă a XVII-a adunare generală-ordinară a „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“ în Sēlște pe Duminecă, în 31 Decembre st. n. a. c., la 11 ore a. m.

Program:

1. Presentarea raportului general al comitetului central, al rațiociniilor pe anul 1904 și proiectul de budget pe 1906.
  2. Alegerea unui membru în comitetul central.
  3. Propuneri eventuale din partea membrilor.
  4. Două discursuri de interes general.
  5. Autenticarea protocolului ședinței. Sibiu, 18 Decembre n. 1905.
- Pant. *Lucuța* president.
Vic. *Tordășianu* secretariu.

Cărți și reviste.

Autorii, cari doresc să li-se anunțe apariția cărților în fōia noastră, sunt rugați să trimită câte un esemplar la adresa redacției. Asemenea și institutele de editură.

Comōra Tinerimei, an. I, nr. 10. Sumariul: Sē vorbim și să scriem românește: Pārerea Măriei Sale Regelei de I. N.; Cāntece școlare: E frumoșă țara mea, de X.; Munca regulată și statornică e rodul civilizației, de *Sofia Nădejde*; Irimel (roman) de *Sofia Nădejde*; Judecata lui Solomon; Copii muncitorii (din rusește) de *M. Bicof*, etc. etc. Revista, sub direcția mai multor domne și domni, ese de două ori pe lună, în București. Abonamentul la an: 10 corōne.

„Albina“, revistă enciclopedică populară, a. IX. nr. 10. Sumariul: I. Otescu: De ce plutesc balōnele în aer? — Eleonora Stratilescu: Iohann Friedrich Pestalozzi. — Poș-Neagu: Māgarul. — Eug. Dulfu: Pādurile Americii-de-sud. — Dr. Alex. Manolescu: Cauzele mortalității la copii. — Căp. S. Leonte: Earăși neamul Dorobāntesc. — L. Mrejeru: O călătorie în Transilvania. — V. S. Moga: Lucrările agricole în luna Decemvrie. — Ioan Kalinderu: Monografiile de pe Domeniile Corōnei (circulară) etc. etc. Apare în fiecare Duminecă; abonamentul la an 8 cor.

Posta redacției.

Preotului P. Să nu te supere trēba, cum nu ne supără nici pe noi. Fie-care gazetă crede, că tōte celelalte sunt de prisos, și numai ea are rost și drept de existență. Așa crede de altcum și negustoriul, că numai prāvălia lui e bună și necesară, tōte celelalte ar trebui să fie închise. Incolo ai dreptate, când ne scrii, că dacă nu era „Telegraful“, activitatea făcea fiasco la prima încercare, cu alegerea din Dobra, când corteșii candidatului național român cu articol cētit din „Telegraf“ au însușit lumea pentru cauza națională! Ne vei da însă dreptate și nouē când îți spunem, că lumea uită ușor astfel de lucruri! Așa e lumea, ce să i faci?!

Teatru orașenesc.

Mercuri (20 Decembre n.): „*Einquartierung*“, farsă în 3 acte, de Antony Mars.
Joi (21 Dec. n.): „*Vergell's Gott*“, operetă în 3 acte, de Leo Ascher.

Se prescrie zilnic de numeroși medici și profesori la

Sirolin

morburi de plumăni, catarari, tusă convulsivă, scrofuloasă, influență.

Oferindu-i-se publicului imitată fără preț, să se căsă toideana: imitabile originală „Roche“.

F. Hoffmann-La Roche & Co., Basel (Elveția).

„Roche“

Se căsă prescriindu-se de medici în farmacia a 2 cor. sticla.

Nr. 1184 1905. [302] 1—3

Concurs din oficiu.

Pentru ocuparea postului de **capelan** lângă neputinciosul și bătrânul paroh *Georgiu Bonea* din comuna **Rodbav**, protopresbiteratul gr. or. al tractului Agnita, parohie de clasa a III-a, pe baza concludului consistorial din 28 Iunie a. c. nr. 4754 Bis. se publică din oficiu concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt jumătate din cele fasonate în căla B. pentru întregirea venitelor preoțești de la stat.

Doritorii de a ocupa acest post au ași așterne cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiterat în termenul indicat și a se prezenta în vre-o Duminică sau sâmbătă în biserică pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Bendorf, în 2 Decembrie 1905.

Oficiul protopresbiterat gr. or. din tractul Agnita.

Nicolae Gavrea
adm. prot.

Nr. 558 1905. [301] 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de **paroh** în parohia vacantă de cl. III. **Sirbi**, tractul Iliia, pe baza Ven. ordin consistorial din 3 Novembre a. c. nr. 8284 Bis. prin această se publică concurs cu termen de 30 de zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în căla B. pentru întregirea venitelor preoțești de la stat.

Doritorii de a ocupa acest post au ași așterne cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiterat în termenul indicat și au a se prezenta în vre-o Duminică sau sâmbătă în biserică, pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta. Iliia, la 2 Decembrie 1905.

In conțelegere cu comitetul parohial.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Iliiei.

George Oprea
protopresbiter.

Nr. 317 1905. [300] 1—3

Concurs din oficiu.

Pentru întregirea postului vacant de **paroh** din parohia de clasa a III-a **Stoiceni** pe baza ordinului Ven. Consistoriu arhidiececesan din 25 Octombrie a. c. nr. 10245 B prin această se scrie concurs din oficiu cu termen de 30 zile de la prima apariție în ziarul „Telegraful Român“.

Tot cu acest termen se publică prin această concurs din oficiu pentru ocuparea postului vacant de **paroh** din parohia de clasa a III-a **Poiana-Percului** pe baza ordinului Ven. Consistoriu arhidiececesan din 31 Octombrie a. c. ad nr. 12144 B ex 1904.

Emolumentele împreună cu fiecare din aceste posturi, sunt cele fasonate în căla B. pentru întregirea venitelor preoțești din partea statului.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi, au ași așterne rugărilor instruite conform legilor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiterat în Dej în termenul deschis și a se prezenta în vre-o Duminică ori sâmbătă în decursul termenului concursual, statorit mai sus, în parohie la biserică pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Dej, 22 Novembre 1905.

Oficiul protopresbiterat al tractului gr. or. Solnoc.

Teodor Hermann
prot., ca adm. prot.

Nr. 370 1905. [294] 3—3

Concurs

Pentru întregirea **parohiei vacante Băcia**, protopresbiteratul Deva, se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt cele fasonate în căla B. pentru întregirea venitelor preoțești de la stat.

Concurenții au ași înainta suplicile lor instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu în termenul deschis, având a se prezenta în vre-o Duminică ori sâmbătă în biserică spre a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Oficiul protopresbiterat gr. or. rom. al Devei în conțelegere cu comitetul parohial Deva, 26 Novembre 1905.

George Romanul
protopresbiter.

Avis domnilor învățători!

De la **Librăria arhidiececesană** se pot procura **Tabelele de învățare Hölzel**, adică cele patru anotimpuri și casa țărănească, serie completă **33 cor.**, singuratică **6.60 cor.**, plus porto 92 fileri.

Redactor responsabil Teodor V. Păcățian.

Nr. 282 1905. [293] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de **capelan** pe lângă bătrânul paroh **Vasilie Gog** din parohia **Olpret**, situată la un loc de frunte, prin această se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima apariție a acestuia în ziarul „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt jumătate din venitele preoțești, ce le dă parohia și parohienii, precum și un ajutoriu din pașalul de la stat pentru capelani.

De la concurenții se recere pe baza ordinului Venerab. Consistoriu arhidiececesan din 12 Octombrie 1904 nr. 10767 B. să aibă pregătirea prescriasă pentru parohii de cl. I., să și așternă rugărilor instruite conform legii, la subsemnatul oficiu protopresbiterat în termenul deschis și să se prezenteze în parohie în vre-o Duminică ori sâmbătă spre a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Dej, 19 Novembre 1905.

Oficiul protopresbiterat al tractului gr. or. Dej.

Teodor Hermann
protopresbiter.

Nr. 377 1905 [295] 3—3

Concurs

Pentru întregirea **parohiei vacante Almașul-mic** cu filia **Archia**, protopresbiteratul Deva, se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt cele fasonate în căla B. pentru întregirea venitelor preoțești de la stat.

Concurenții au ași înainta suplicile lor instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiterat în termenul deschis, având a se și prezenta în vre-o Duminică ori sâmbătă în biserică spre a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Oficiul protopresbiterat gr. or. rom. al Devei în conțelegere cu comitetul parohial Deva, 26 Novembre 1905.

George Romanul
protopresbiter.

Nr. 602 1905 [292] 3—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de **paroh** în comuna biserică **Roșia montană**, se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în căla B. pentru întregirea venitelor preoțești de la stat.

Concurenții și vor subțerne petițiunile instruite conform normelor în vigoare la subsemnatul oficiu în termenul deschis, și se vor prezenta în vre-o Duminică ori sâmbătă înaintea alegătorilor spre a cânta respective a celebra și cuvânta.

Oficiul protopresbiterat gr. or. român al Abrudului în conțelegere cu comitetul parohial

Abrud, 23 Novembre 1905.

Petru Popovici
protopresbiter.

Nr. 370 1905. [294] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de **paroh** în parohia de clasa a III-a **Stoiceni** pe baza ordinului Ven. Consistoriu arhidiececesan din 25 Octombrie a. c. nr. 10245 B prin această se scrie concurs din oficiu cu termen de 30 zile de la prima apariție în ziarul „Telegraful Român“.

Tot cu acest termen se publică prin această concurs din oficiu pentru ocuparea postului vacant de **paroh** din parohia de clasa a III-a **Poiana-Percului** pe baza ordinului Ven. Consistoriu arhidiececesan din 31 Octombrie a. c. ad nr. 12144 B ex 1904.

Emolumentele împreună cu fiecare din aceste posturi, sunt cele fasonate în căla B. pentru întregirea venitelor preoțești din partea statului.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi, au ași așterne rugărilor instruite conform legilor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiterat în Dej în termenul deschis și a se prezenta în vre-o Duminică ori sâmbătă în decursul termenului concursual, statorit mai sus, în parohie la biserică pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Dej, 22 Novembre 1905.

Oficiul protopresbiterat al tractului gr. or. Solnoc.

Teodor Hermann
prot., ca adm. prot.

Nr. 370 1905. [294] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de **paroh** în parohia de clasa a III-a **Stoiceni** pe baza ordinului Ven. Consistoriu arhidiececesan din 25 Octombrie a. c. nr. 10245 B prin această se scrie concurs din oficiu cu termen de 30 zile de la prima apariție în ziarul „Telegraful Român“.

Tot cu acest termen se publică prin această concurs din oficiu pentru ocuparea postului vacant de **paroh** din parohia de clasa a III-a **Poiana-Percului** pe baza ordinului Ven. Consistoriu arhidiececesan din 31 Octombrie a. c. ad nr. 12144 B ex 1904.

Emolumentele împreună cu fiecare din aceste posturi, sunt cele fasonate în căla B. pentru întregirea venitelor preoțești din partea statului.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi, au ași așterne rugărilor instruite conform legilor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiterat în Dej în termenul deschis și a se prezenta în vre-o Duminică ori sâmbătă în decursul termenului concursual, statorit mai sus, în parohie la biserică pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Dej, 22 Novembre 1905.

Oficiul protopresbiterat al tractului gr. or. Solnoc.

Teodor Hermann
prot., ca adm. prot.

Tu

nu vei afla pentru îngrijirea pielii, în deosebi pentru delăturarea pișturilor și pentru a avea o coloră delicată a feții, un săpun mai bun și mai cu efect de cât cunoscutul

săpun din lapte de crin
al lui Bergmann (marca: doi băieși)

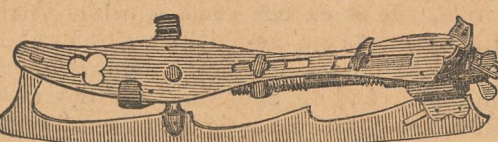
Bergmann & Co., Tetschen a/E.

Se află de vânzare cu 80 fileri bucata, în farmacia „la urs“ (piața mică), în farmacia E. Rummler, Sibiu.

la I. B. Misselbacher sen. (piața mare), G. Meltzer (str. cîsnădiei și str. gușteriții 25), prima fabrică transilv. de luminări de stearin (str. cîsnădiei), (89 16-25) Carol Arz (str. cîsnădiei), cum și în Sighișoara la farmacistul W. Lingner.

La **Librăria arhidieceșană** din Sibiu se află de vânzare

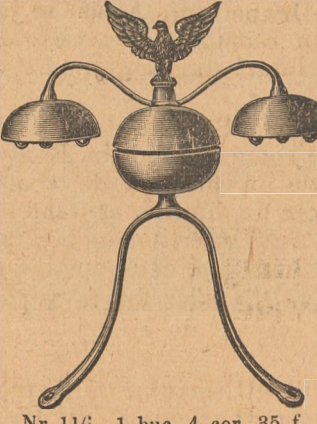
ilustrate cu catedrala
ortodoxă română din Sibiu. Prețul unei bucați 6 fileri, colorate 10 fileri.

Patine, sisteme probate, de fer cu curele înainte, părechea **à cor. 1.44.** 291 a 2-4

Mercur cu șurub, păr. à cor. 2.80.

Jakson-Haines, nichelate, păr. **à 7 c.**

Clopoței la sanie

Clopot la oisce
1 buc. 1.40 c.

Nr. 116. 1 buc. 4 cor. 35 f.

Șuruburi pentru potcôve
simple și trase cu vine de oțel, berlineze H originale. 100 bucăți pentru cai de călărit 5 cor., pentru cai de tras 6-60 cor.

Cărbuni de pétră, Cărbuni pentru fauri, coacs.
In Sibiu 50 chilograme se duc la locuință.

Carol F. Jickeli, Sibiu

Cea mai mare invențiune
a noului secol
costă numai
fl. 2.55.

E vorba de orologiul de buzunar remontoar de nichel marca „System Roskopf Patent“, cu arătător de secunde, a se trage la 36 ore, lucitor, cu mers regulat și garanție pe 3 ani. (Un lanț de orologiu elegant și 5 juvaerice se adaugă gratis). (275) 6—20

In cas de neconveniență banii se dau înapoi, deci ori-ce risc este eschis. Trimite cu rambur sau după primirea sumei

M. J. HOLZER
Mare deposit de orolôge și aurării, Krakau Oesterr. Dietelsg. 73 și St. Sebastiang. 26.
Liferantul funcționarilor de stat ces. reg.
Lista prețurilor dela orolôge și aurării gratis și franco.
Agenți se caută.
Asemenea inserate sunt imitațiuni.
Comandându-se 10 orolôge de buzunar unul în cinste

10.000
motore liferate
spre mulțămire
generală.

74
distinctii
6
medali de stat

Fabrica de motore din Dresda, soc. an.
Filială:
Ignaz Gellert & Comp.
Budapesta, VI., Theresienring 41
Telefon 13—91.

MOTORE CU BENZIN, Motore cu gaz, Motore cu ulei brut, Motore cu spirit, Motore cu acetilen, Locomobile cu benzin pt. treerat

Noutate importantă! Motorele cu gaz sugativ sunt cele mai moderne și mai perfecte, și cer mai puțină putere de esplotare. Motorele cu gaz sugativ lucrează minunat și cu cărbuni de lemn!

Motorul de Dresda este recunoscut în lumea întreagă ca fabricat eminent! Construcție dovedit de perfectă. Construit din cel mai bun și mai solid material. E precis executat.

Trainic! Nu are lipsă de reparaturi aici după folosire de ani de zile. — Necondiționat sigur la mănare. — Manure simplă. — Spese de transmisie relativ mică.

Motorele de Dresda se pot vedea la diferite întreprinderi industriale și economice, ca: mori, țigării, fabrici de mașini, instalații pentru prelucrarea lemnului, stabilimentele de scos apă, camere de nutreț, lăptării, la treerat etc. (285) 3—10

Se liferează aranjamente complete.
Deslușiri și preliminară de spese se dau bucuros.

Garanție mare. Condiții de plată favorabile.

IULIU ERŐS

Sibiu, strada cîsnădiei nr. 3.

Cel mai mare deposit ardelean
de **orolôge, juvaerice, aurării și argintării.** Iși recomandă cu prețuri eftine tôte produsele din speciile **orologeriei și aurăriei.**

Schimb și cumpărare de aur, argint, diamant, mărgelă, monede de aur și argint, etc.

Fie-care obiect de aur și argint, cumpărat de la mine, e probat și examinat din oficiu și pe fie-care bucată se vede precis proba oficiôsă (k. u. k. Punze), și afară de aceea se garantază în scris veritabilitatea obiectelor.

Prețcuranturi ilustrate la dorință gratis și franco.

Editura și tiparul tipografiei arhidieceșane